

Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието

(допълнена)

Институция:

Министерство на финансите
Дирекция „Централно координационно звено“

Нормативен акт:

Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове

Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет

Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:

м. април-май 2024 г., под № 48

Лице за контакт:

Иван Иванов

Телефон и ел. поща:

02 9859 2900, i.b.ivanov@minfin.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1 „Необходимост от актуализиране на подзаконовата нормативна уредба относно управлението на средствата от Европейските фондове при споделено управление, в частта, регламентираща корективните мерки при установени нередности“

Правната уредба във връзка с управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) беше регламентирана чрез Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ). Приетият през 2015 г. закон и последващите изменения в него допринесоха за постигане на устойчивост на регулаторната среда и максимално кодифициране и унифициране на правилата, по които се управляват и разходват средствата от ЕСИФ. С оглед гарантиране, че системите за управление и контрол на програмите са създадени в съответствие с общите принципи и с правилата за отделните фондове и че тези системи функционират ефективно, е предвидено в чл. 9, ал. 5 от ЗУСЕСИФ и задължението на управляващите органи да отговарят за предотвратяването, откриването и коригиране на нередности, включително за извършването на финансови корекции. Производството по определяне и извършване на финансови корекции е регламентирано в раздел III на глава пета „Финансово управление и контрол“ на закона, като в чл. 70 са посочени основанията, на които финансовата подкрепа със средствата от ЕСИФ, може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция. С оглед гарантиране на правната

сигурност на бенефициентите изброяването е изчерпателно. Размерът на финансовата корекция следва да е равен на реално установените финансови последици на нарушението върху допустимите разходи. Поради което в закона изрично е предвидено при определяне на финансови корекции за нередности за нарушаване на правилата за държавната помощ, при постъпили инцидентни приходи или за друго нарушение на приложимото право на Европейския съюз и/или българското законодателство и/или сключените между държавите договори, ратифицирани, обнародвани и влезли в сила за Република България по програмите за европейско териториално сътрудничество, извършено чрез действие или бездействие от страна на бенефициента, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на средства от ЕС, да се прилага диференциалният метод. Когато поради естеството на нарушението е невъзможно да се даде количествено изражение на финансовите последици, за определянето на финансовата корекция се прилага процентен показател спрямо засегнатите от нарушението разходи. Предвидено е размерът на финансовите корекции да може да се определя по пропорционалния метод за нередности за конфликт на интереси, за нарушаване на принципите за добро финансово управление, за нарушаване на изискването за дълготрайност на операциите, за липса на одитна следа, за неизпълнение на мерките за видимост, за неизпълнение на одобрени индикатори, както и за нарушения на правилата за определяне на изпълнител.

Съгласно чл. 70, ал. 2 от ЗУСЕФСУ случаите на нередности, съставляващи нарушение на правилата за определяне на изпълнител по глава четвърта от закона, извършени чрез действие или бездействие от страна на бенефициента, които имат или биха имали за последица нанасянето на вреда на средства от ЕФСУ, за които се извършват финансови корекции по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕФСУ, се определят с нормативен акт на Министерския съвет. Съгласно чл. 72, ал. 5 от същия закон, минималните и максималните стойности на процентните показатели на финансовите корекции, се определят със същия акт.

В изпълнение на цитираните разпоредби на закона в редакцията му от ДВ, бр. 74 от 2016 г., с ПМС № 57 от 28.03.2017 г. беше приета и се прилага Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (Наредбата).

Приемането на европейската правна рамка по отношение на управлението на средствата от фондовете при споделено управление за програмен период 2021-2027 г., базирана основно на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (Регламент (ЕС) 2021/1060), както и на съответните регламенти по отделните фондове, породил необходимостта от изменение и допълнение на ЗУСЕСИФ. Със Закона за изменение и допълнение на ЗУСЕСИФ (обн. ДВ, бр. 51 от 2022 г.) е осигурена максимална хармонизация на националната законова рамка с европейската правна рамка, относима към новия програмен период 2021-2027 г., включително е изменено наименованието на закона - Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ). По отношение на текстовете, касаещи финансовите корекции, промените са единични, предимно свързани с препращане към разпоредби на съответните актове на Европейския съюз, приложими за програмен период 2021-2027 г.

Към настоящия момент Наредбата се прилага и по отношение на новия програмен период на основание § 71, ал. 3 от ПРЗ на ЗИД на ЗУСЕСИФ, но същата не е приведена в съответствие със законодателството, приложимо за програмен период 2021-2027 г. - в заглавието и в текста на Наредбата позоваванията на закона са неактуални, а съставите, включени в Приложение № 2 към

Наредбата препращат към актове на европейското законодателство, приложими за програмен период 2014-2020 г.

Същевременно, извършеният анализ на практиката на българските съдилища във връзка с актове по определяне на финансови корекции посочи слабости и пропуски в нормативната база, които затрудняват прилагането на необходимите корективни мерки. В този смисъл, ефективното управление на средствата от европейските фондове също изисква актуализиране на Наредбата.

Предвид описаното естество на проблема, същият не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство, без неговото изменение.

Не са извършвани последващи оценки на въздействието на Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

Цел 1 „Актуализиране на Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и повишаване на ефективността при управление на програмите, финансирани от европейските фондове“

Проектът на акт ще има за цел Наредбата да бъде приведена в съответствие със законодателството, приложимо за програмен период 2021-2027 г., както и да бъде надградена с опита, натрупан в процеса по определяне на финансови корекции през програмен период 2014-2020 г.

Очаква се изменената и допълнена нормативна уредба да допринесе за ефективното управление на програмите, финансирани от европейските фондове.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Органите на изпълнителната власт, отговорни за управлението на средствата от ЕСИФ и ЕФСУ, органите по програми, съфинансирани от ЕСИФ и ЕФСУ, включително по Програмите за европейско териториално сътрудничество и по Стратегическия план за развитие на земеделието, както и програмните оператори по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм.

2. Бенефициенти по програмите, съфинансирани от ЕСИФ и ЕФСУ, включително по Програмите за европейско териториално сътрудничество, по Стратегическия план за развитие на земеделието, по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и по Норвежкия финансов механизъм.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: При този вариант не се предвижда приемане на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма положително въздействие.

Вече извършените измененията в националното законодателство изискват съответни изменения и в подзаконовата нормативна база, за да бъде приведена в съответствие.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Намалена ефективност при изпълнение на програмите в период 2021 - 2027 г. и недостатъчна защита на финансовите интереси на ЕС и на донорските програми поради неактуалната нормативна база за предприемане на корективни мерки при установяване на нередност.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не се отчитат.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Проектът на акт оказва въздействие върху малките и средните предприятия (МСП), доколкото тези предприятия са бенефициенти по някои от програмите и следва да имат яснота относно обстоятелствата, които биха могли да осъществяват състав на нередност, както и свързаните с това последици.

Административна тежест: Не оказва въздействие.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информирание, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове“:

Описание: С приемането на проекта на акт ще се актуализира Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Предвижда се в текста на Наредбата да бъдат уредени различните хипотези при определянето на финансова корекция при констатирана нередност по т. 6 от Приложение № 2 – неизпълнение на един или повече индикатора, касаещи отделни разходи, различни допустими разходи, едни и същи допустими разходи, както и допустимите разходи по целия проект.

Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 възпроизвежда Насоките на Европейската комисия за определяне на финансови корекции, които следва да бъдат извършвани върху финансираните от Съюза разходи в рамките на споделеното управление в случай на неспазване на правилата за възлагане на обществени поръчки (приети с Решение С (2019) 3452 от 14.5.2019 г.). Доколкото същите не са изменени, промените в приложението ще бъдат свързани с прецизиране на съставите на нарушенията, като изрично се уточнява, че същите касаят и процедурите за избор на изпълнител с публична покана, провеждани от бенефициенти, които не са възложителите по смисъл на ЗОП. Където е необходимо, ще бъдат включени и препратки към приложимите подзаконови нормативни актове.

Измененията и допълненията, които ще бъдат предложени в Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3, са свързани с актуализиране на препратките към приложимите регламенти. Максималният размер на процентния показател на финансовата корекция по т. 5 „Неизпълнение на мерките за видимост, прозрачност и комуникация, задължителни за бенефициентите“ ще бъде синхронизиран с посочения в чл. 50, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година, а именно – 3 на сто.

Предвижда се Наредбата да се прилага и по отношение на Програмите за европейско териториално сътрудничество за периода 2021 – 2027 г., в които Република България участва; по отношение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2021 – 2027, доколкото е предвидено в Закона за подпомагане на земеделските производители или в акт по неговото прилагане и по отношение на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм, доколкото друго не е предвидено в Регламентите за изпълнението им.

В Преходните и заключителни разпоредби на предлагания акт ще бъде предвидено разпоредбите на наредбата, отменени или изменени с постановлението, да запазят своето действие по отношение на изпълнението, управлението и контрола на програмите от програмен период 2014-2020. Изключение от тази разпоредба ще бъде предвидено за Приложение № 1 - ще бъде предложено прецизираните състави по него да са приложими за всички производства по определяне на финансови корекции, започнали след влизането му в сила.

С проекта на акт изрично ще бъдат уредени и случаите на административни договори, сключени по процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, открити преди 25 декември 2015 г. (преди влизане в сила на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове), в които са предвидени стойности на процентни показатели за финансова корекция за неизпълнение на одобрени индикатори. Ще бъде предвидено финансовата корекция да се определя съгласно стойностите и по начина, посочени в тези договори.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

С приемането на постановлението ще бъде актуализирана подзаконовата нормативна уредба за предприемане на корективни мерки при установени нередности, което ще оптимизира процесите по управление на средствата и ще съдейства за защитата на финансовите интереси на ЕС и на донорските програми.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не се отчитат.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Оказва въздействие, доколкото МСП е основната група бенефициенти по някои от програмите. Приемането на акта ще даде на МСП

яснота относно обстоятелствата, които биха могли да осъществяват състав на нередност, както и свързаните с това последици.

Административна тежест: Не оказва въздействие.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2
Ефективност	Цел 1:	ниска	висока
Ефикасност	Цел 1:	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 1:	ниска	висока

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степеня, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите: ефективност, чрез която се измерва степеня, до която вариантите постигат целите на предложението; ефикасност, която отразява степеня, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степеня, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „Приемане на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на

финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове“

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

Приемането на акта ще актуализира прилаганата и към момента подзаконова нормативна база, като я приведе в съответствие със законодателството, приложимо за програмен период 2021-2027 г. Измененията и допълненията не въвеждат нови нормативни задължения.

- 1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.*
- 1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.*

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

.....
.....

Не

Приемането на акта не е свързано с въвеждане на нови регулаторни режими и не засяга съществуващи режими и услуги.

- 1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.*
- 1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).*
- 1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.*
- 1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.*
- 1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.*
- 1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.*

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

.....
.....

Не

Приемането на акта не е свързано със създаване на нови регистри.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

- Актът засяга пряко МСП
- Актът не засяга МСП

МСП е основната група бенефициенти по някои от програмите, финансирани със средства от ЕСИФ и ЕФСУ. Приемането на акта ще даде яснота относно обстоятелствата, които биха могли да осъществяват състав на нередност, както и свързаните с това последици.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани потенциални рискове.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

- Проведени са консултации

.....
.....
.....

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

- Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на ПМС е съгласуван с органите по програми, съфинансирани от ЕСИФ и ЕФСУ. Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове по проекта на акт ще бъдат проведени обществени консултации като проектът на постановление, докладът към него, частичната предварителната оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ в администрацията на Министерския съвет ще бъдат публикувани на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на финансите за срок от 30 дни. Предвижда се обществените консултации да се проведат през месец март и април 2024 г.

Проектът на акт ще се съгласува с всички министерства и с дирекциите от администрацията на Министерския съвет, с чиято функционална компетентност е свързан, в съответствие с чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

- Да
- Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Да

Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

.....
.....

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

<https://www.eufunds.bg/bg/node/10446>

2. Програмата за управление на Република България юни 2023 г. – декември 2024 г.

<https://www.gov.bg/bg/pravitelstvo/programa-za-upravlenie-na-republika-balgariya-yuni-2023-g-%E2%80%93-dekemvri-2024-g>

3. Консултации със заинтересованите страни.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Иван Иванов, директор на дирекция „Централно координационно звено“ в Министерството на финансите.

11.4.2024 г.

X

ДИРЕКТОР
ИВАН ИВАНОВ

Signed by: Ivan Boychev Ivanov